

RIS.6827

Beknopt verslag/conclusies van gezamenlijke raadscommissies Wonen en Ruimte, Samenleving en Bestuur, Middelen en Economie van de gemeenteraad Emmen op maandag 10 november 2014, aanvang 19.30 uur

Aanwezig:

Voorzitter : mevrouw T.C. Hoogeveen
Commissiegriffier : de heer F.W. te Winkel
Collegeleden : de heer B.R. Arends, de heer J. Bos, de heer J. Otter,
de heer R. van der Weide
Verslaglegging : de heer J. Bosma (Notuleerservice Mooi Werk)
De commissieleden : de heer G.J. Bijlsma (Wakker Emmen), de heer K.P. Eggen (D66), de heer T.H. Gerth (CDA), mevrouw A.H. Gijlers (CDA), de heer L.H. Herbers (Wakker Emmen), de heer W. van Heusden (ChristenUnie), de heer J.M.F. Hoek (D66), de heer B. Hoeksema (Seniorenbelang Noord), de heer G.J. Horstman (PvdA), mevrouw T. Houwing-Haisma (VVD), mevrouw T. Hummel (PvdA), de heer H. Huttinga (ChristenUnie), de heer H.G. Jumelet (CDA), de heer M. Klompmaker (LEF!), mevrouw T.A. Knaap (D66), de heer H. Kruise (Seniorenbelang Noord), de heer L.H. Lambers (Wakker Emmen), de heer G.H.H. Linnemann (Wakker Emmen), mevrouw P. Mellema (CDA), de heer H. Naber (VVD), de heer A.H. Oldenbeuving (CDA), de heer S. Özkan (PvdA), de heer N. Schiphouwer (Wakker Emmen), de heer A.J. Sleeking (PvdA), de heer S. Slijepčević (Wakker Emmen), de heer P.J. van der Vaart (GroenLinks), de heer D.E. de Vries (Wakker Emmen), de heer R. Wanders (PvdA), de heer R. Woltman (Wakker Emmen).

Afwezig: de fractie van DOP

Insprekers: de heer Feringa (namens actiegroep Tegenwind Rundeveen),
de heer Halm (namens BGE), de heer Nell (namens
tuindersinitiatief Windenergie Rundedal)

1. Opening en vaststelling agenda

Voorafgaand aan de vergadering houden alle aanwezigen één minuut stilte ter nagedachtenis van de slachtoffers van de ramp met de MH17.

Voorzitter Hoogeveen opent de vergadering om 19.30 uur en heet iedereen hartelijk welkom. De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

2. Spreekrecht

De heer Nell (namens tuindersinitiatief Windenergie Rundedal) wil zijn gerberakweekbedrijf met 14 medewerkers, 10 scholieren, 10-20 uitzendkrachten en 30.000 meter graag verdubbelen. Al twee jaar werkt hij met zijn collega de heer Beuker en Prodeon aan een plan voor windenergie. Destijds was het gebied een zoeklocatie. Glaskracht Nederland en de regionale sectie ondersteunen het plan en een omliggende grondeigenaren zijn betrokken en op de hoogte gesteld. Enkele politieke partijen gingen in op de uitnodiging te komen kijken op het bedrijf. Op de brief van 22 mei 2014 is geen inhoudelijke reactie

gekomen, alleen een ontvangstbevestiging. De initiatiefnemers denken dat het plan nog steeds kansrijk is en ook aan de nieuwe eisen voldoet. Een groot deel van de molens zal op gemeentegrond geplaatst worden, wat goed is voor de gemeente en de inwoners. De aanwezigheid van extra warmte van de WKK's voor de kweek van gerbera's, rozen en tomaten staat verdere verduurzaming in de weg. Regionale windenergieproductie kan een oplossing bieden, omdat de WKK's dan minder nodig zijn voor stroomproductie. Andere initiatieven als biomassa, aardwarmte en industriële restwarmte maken meer kans en zijn beter op elkaar af te stemmen wanneer via wind de elektriciteitsbehoefte verduurzaamd wordt. Via een smart grid kan het aangesloten worden op het regionale tuinbouwcluster, waardoor de volledige productie in het gebied verduurzaamt. Windenergie kan een vliegwieltje zijn voor duurzaamheid langs meerdere sporen. Het verzoek is aan de gemeente om deze kans voor verduurzaming te bekijken. Het is een win-winsituatie en ook met de nieuwe wensen met betrekking tot afstand tot bewoning nog haalbaar.

Wakker Emmen vraagt of de tuinders zelf het volledige vermogen nodig hebben van 7-8 molens of dat een deel via het net verkocht wordt. Wie heeft de afstand tot bewoning onderzocht? Het lijkt namelijk onmogelijk windmolens met een straal van een kilometer te plaatsen. **De heer Nell** antwoordt dat een deel zeker via het net verkocht zal worden, afhankelijk van hoeveel bedrijven zich aansluiten. Hij heeft zelf nu 1 MW nodig en na de uitbreiding meer. De initiatiefnemers is in de aanloopfase verzocht geen gedetailleerde uitwerkingen op te stellen in afwachting van de politieke discussie. Op de meegestuurde kaart lijkt de gewenste afstand goed haalbaar. Bedrijfswoningen vallen niet onder de 1000 m, wel onder de normale wet- en regelgeving. De molens in het vorige plan stonden dicht op de tuinbouw, omdat het al industriële omgeving betreft is dat voor tuinders en bewoners goed.

VVD vraagt hoeveel grondeigenaren nu meedoen. **De heer Nell** antwoordt twee, namelijk de initiatiefnemers. Met vier zijn afspraken gemaakt.

PvdA hecht aan draagvlak, in dat geval met name in Barger-Compasuum en Klazienaveen-Noord. Hoe willen de tuinders dit bereiken? **De heer Nell** dacht hier bij het eerste voorstel al over na, dat nog gebaseerd was op de toenmalige criteria. Een dorpsmolen zou de inwoners ten goede komen. Het huidige plan ligt ver van de bewoning, tussen de snelweg en het tuinbouwgebied.

De heer Feringa (namens actiegroep Tegenwind Rundeveen) is tegen windmolens op land. Het is onbegrijpelijk dat in overige Drentse gemeenten geen windmolens geplaatst worden ondanks verzoeken hiertoe. Wanneer molens toch op land geplaatst worden, dan moet de afstand tot bewoning zo groot mogelijk zijn om overlast zoveel mogelijk te beperken en de volksgezondheid te borgen. Geld kan nooit boven gezondheid gaan. Gelukkig heeft het college deze twee criteria als belangrijkste gekozen en een afstand van 1100 m bepaald. Het idee van twintig molens rond Barger-Compasuum op een afstand van 450 m was schrikbarend. Helaas krijgt Barger-Compasuum wel te maken met molens: vijf in het overgangsgebied naar Emmer-Compasuum en acht aan de Duitse zijde. Windmolens kennen alleen maar verliezers: bewoners en het landschap. Het is wel een overwinning dat het college de regie terug heeft gehaald om het verlies te beperken.

De heer Halm (namens BGE) vindt het vreemd dat het een keus is tussen windmolens of niets. Heeft het college geen alternatieven uitgewerkt en voorgelegd aan de provincie, bijvoorbeeld op het gebied van aardwarmte en zonne-energie? Niemand begrijpt dat een nieuwe zoektocht nieuwe locaties oplevert als Nieuw-Weerdinge, Roswinkel en Emmer-Compasuum. Kan de politiek uitleggen welke belangen hiermee worden gediend? De slogan 'Uw mening telt' moet geen fopspeen worden. De politiek moet vooraf duidelijk maken wat wel en niet bespreekbaar is.

3. Bespreken B-stukken

3A. Regieplan Windenergie Emmen

Toelichting door het college

Wethouder Van der Weide licht toe dat het regieplan voortkomt uit de wens van vrijwel alle

fracties om de regie te voeren over de verplichte plaatsing van windmolens. Planologisch maakt het plan onderscheid tussen kansrijke gebieden en reservegebieden. De inwoners moeten duidelijk een rol krijgen in het vervolgproces. Fase 2 moet voor 1 juli 2015 zijn afgerond. D66 wees erop dat de financiële paragraaf terug moet komen in de besluitpunten. Dit zal voor de raadsvergadering van 20 november 2014 aangepast worden.

Eerste termijn

Wakker Emmen blijft tegen windenergie, maar Emmen is overruled door de provincie. Het is geen optie aan de zijlijn toe te kijken hoe molens op 400-500 m van bewoning geplaatst worden en daarom is het logisch en de wens van een raadsmeerderheid om de regie terug te krijgen. Er is veel werk verzet en geleerd van fouten. Het beperken van de hinder en de gezondheidsrisico's zijn belangrijke voorwaarden. De afstand tot de bewoning heeft het college kunnen vergroten van 1000 naar 1100 m. De hele gemeente is nadrukkelijk als zoekgebied gebruikt en meer dan één opstelling is mogelijk gemaakt om de hinder zoveel mogelijk te beperken. Niet iedereen zal tevreden zijn. Het is belangrijk dat de raad en niet bewoners de locatiekeuzes maakt. Bewoners moeten wel betrokken blijven. Wakker Emmen gaat ervan uit dat de nieuwe gedragscode positieve elementen uit andere gedragscodes zal bevatten. Hoe wordt deze code precies ingevuld? De argumenten voor de gekozen locaties zijn helder. De bovengrens van afstand tot de bewoning is echt opgezocht. Ook zijn voorwaarden van de provincie Drenthe en wettelijke beperkingen meegenomen. De keus is niet meer voor of tegen windenergie, maar een keus tussen slecht en veel minder slecht. Ieder raadslid met oog voor de gezondheid van de inwoners zou het daarmee eens moeten zijn. Als de vier gebieden definitief vastgesteld zijn, maakt dit initiatieven in andere gebieden dan onmogelijk? Is de opgave van 95,5 MW tegelijk het maximum of kunnen initiatieven met een groter totaal vermogen goedgekeurd worden? Wordt het regieplan Windenergie Drenthe aangepast in de zin dat Emmen regie krijgt? Gaat de gemeente extra middelen aanvragen bij de provincie gezien de vele kosten? Hoe werkt het met gebiedsontwikkeling bij een locatie tussen twee of meer dorpen? Zijn initiatiefnemers verplicht alles op te ruimen na afschrijving, ook het beton in de grond? Hoe gaat de gemeente om met eventuele waardedalingen van woningen? Wat zijn de effecten op de OZB? Wakker Emmen hecht aan een onafhankelijk onderzoek op korte termijn, zodat de waardedalingen voor fase 2 bekend zijn. De fractie overweegt een motie. EOP De Monden suggereert dat Rundeveen de enige geschikte locatie geweest zou zijn, maar uit meerdere stukken blijkt De Monden al eerder als meest geschikte locatie naar voren te komen.

PvdA hecht eraan zelf de regie te houden over plaatsing van de molens. In hoeverre zijn het Windteam, Tegenwind Rundeveen en andere partijen betrokken bij de opstelling van het regieplan? Zijn de zeven locaties de enige gebieden die voldoen aan het criterium van 1100 m? In de vorige bestuursperiode was Rundeveen nadrukkelijk in beeld, valt deze locatie vanwege het afstandscriterium nu af? PvdA vraagt zich af of de locaties wel de meeste opbrengst voor de gemeente opleveren. Per locatie lijkt een minimumvermogen beschreven te zijn, maar het is toch niet voorstelbaar dat in totaal meer dan 95,5 MW geplaatst wordt? Wat zijn de mogelijke vermogens in de reservegebieden? Als één voorkeurslocatie afvalt, dan komt een reservelocatie in beeld. Klopt het dat in minimaal vier gebieden molens gerealiseerd gaan worden? Wanneer een kansrijk gebied afvalt, dan lopen de inwoners van Emmer-Compasuum het risico door meer dan één windpark ingesloten te raken. PvdA gaf op 1 september al aan te hechten aan een waardenkaart. Hoe verhoudt zich dit tot de kansrijkheid van de gebieden N34 en Noordersloot, vlakbij respectievelijk het beekdal en het Bargerveen? Is de stad Haren bevoegd gezag om uitspraken te doen over het verdrag van Meppen? Acht het college het haalbaar tijdig de MER-procedure af te ronden? Waar moet de MER-commissie op letten? PvdA gaat ervan uit dat het plan ter vaststelling naar de raad gaat. Het valt op dat geen omwonenden zitting hebben in het Platform Windkracht 3, alleen een landelijke vereniging van bewoners. Kunnen alle inwoners van Emmen zich aanmelden voor de op te richten werkgroepen? Wanneer is iemand omwonende? Zijn planologische voorwaarden onderdeel van de opdracht van Windkracht 3 of komen deze terug in de

gedragscode? Hoe krijgen de uitkomsten van de gebiedsprocessen hun vertaling in de gedragscode? Klopt het dat in het vorige traject sprake was van 18% van de opbrengsten als mogelijke bijdrage voor het gebiedsfonds? Komen er in de laatste fase planschadeovereenkomsten met de initiatiefnemers?

CDA heeft in hoofdlijnen de indruk dat het college op de goede weg is en de juiste piketpaaltjes slaat. De wethouder laat op informatiebijeenkomsten zien dat hij ervoor gaat. CDA is blij met de ruime afstand van 1100 m om hinder te beperken en ook met de inzet op draagvlak, gericht op participatie met bewoners, een gedragscode en heldere afspraken over onder meer compensatie. Het stuk oogt wel wat haastig geschreven en verdient een redactieslag voordat het naar de provincie gaat. Zo zijn de dertien uitgangspunten eigenlijk acht. Wanneer is er sprake van tussen twee parken in zitten, bij Weiteveen? Zijn de genoemde aantallen MW normatief of indicatief? Mag het meer of minder zijn? Gaat de wethouder voor veel gebieden met weinig molens of weinig gebieden met veel molens? Staat het vast dat er vier gebieden komen of mogen het er ook zes zijn? Transparantie is van wezenlijk belang. Het moet helder zijn dat alle gebieden die aan de criteria voldoen doorgaan naar fase 2. In het regieplan zou een belemmeringenkaart opgenomen moeten worden zodat duidelijk wordt waarom bepaalde gebieden afvallen, zoals het tuinbouwgebied bij Klazienaveen. CDA pleit ervoor geen locaties weg te strepen, omdat daarmee onderhandelingsruimte met initiatiefnemers vervalt. De eerste schifting is al gemaakt en planologisch verschillen de zeven gebieden weinig van elkaar. CDA stelt voor de gemeentelijke opbrengsten uit windenergie aan te wenden voor verduurzaming van de woningvoorraad in de windgebieden. Dit is goed voor de portemonnee van de omwonenden, het milieu, het bedrijfsleven en de kwaliteit van de leefomgeving. Duurzame energie hoort bij goed rentmeesterschap en windenergie is daar een onderdeel van. De ontwikkelingen gaan echter zo snel, dat het verstandig is een tijdelijke vergunning of concessie af te geven, zodat na afschrijving een nieuwe afweging gemaakt kan worden en niet zoals in Flevoland bestaande bouwrechten blijven. De wethouder zou dit punt meenemen, wat is ermee gebeurd?

D66 complimenteert het college rekening te hebben gehouden met de inspraak en een grote afstand van 1100 m gerealiseerd te hebben in het regieplan. De haastige behandeling voor 1 december is wel spijtig. Zijn de vier werkgroepen voor zeven gebieden eerlijk verdeeld en hoeveel inwoners zitten er in totaal in de werkgroepen? Wat is het lot van de bestaande actiegroepen en het windteam? Waarom is de eerder genoemde 18% niet opgenomen in het plan en maakt dit wel onderdeel uit van het vervolg? Het zou goed zijn de commissie maandelijks via mededelingen op de hoogte te houden van de voortgang van het proces. D66 had een opzet verwacht waaruit duidelijk zou blijken hoe de locaties scoorden op de criteria. In het regieplan staat dat kennis uit vorige perioden mee wordt genomen, maar er volgt geen uitleg waarom het Rundeveen afvalt. Waarom is dat? Is er in Pottendijk rekening gehouden met het geluidsportcentrum en de combinatie met geluidsoverlast door molens? Hoe wordt dit uitgewerkt? Is er overlegd met de gemeente Coevorden over gebied N34 en met welk resultaat? Bezit de gemeente grond op de aangewezen locaties? Wat gebeurt er als een grondeigenaar weigert mee te werken? Is aankoop door gemeente of initiatiefnemer een optie? Waarom kregen de tuinders met het initiatief in het Rundedal alleen een ontvangstbevestiging en geen inhoudelijke reactie of overleg? Emmer-Compasuum lijkt er het slechtst vanaf te komen, mogelijk omringd door meerdere locaties. Hoe is hier rekening mee gehouden?

VVD is voor het terugkrijgen van regie, draagvlak onder en duidelijkheid voor bewoners. Past de locatie N34 bij het provinciale beleid (zoekgebied veenkoloniën) en bij het uitgangspunt waar mogelijk rekening te houden met natuur- en landschapskwaliteiten? Was er overleg met de provincie en de gemeente Coevorden? Wie gaat over het verdrag van Meppen en wie zijn de partners? Is er genoeg tijd om het te wijzigen? Wat vindt de provincie hiervan? Kan men aan Duitse kant straks ook meer molens plaatsen? Het ontzien van het Rundeveen en de keus

voor De Monden kan ertoe leiden dat Emmer-Compascuum aan drie of vier kanten wordt ingesloten door windmolens. Wat vindt het college van de bezwaren van de EOP? Worden molens aan de Duitse kant meegeteld? Hoe denkt het college gebiedsontwikkeling door opbrengsten te bereiken met dit plan? Hoe is de compensatie voor omwonenden geregeld nu de afstand meer dan 1000 m bedraagt? Wat is de status van de 18%-regeling? Maakt het verschil of er vijf of twintig molens in de omgeving staan? De taken en verantwoordelijkheden van platform Windkracht 3 zijn niet geheel duidelijk en de samenstelling lijkt eenzijdig. Grondeigenaren ontbreken. Bij welke andere belanghebbenden wordt de gedragscode getoetst en krijgen zij nog invloed? Waarom is niet gereageerd op de brief van de tuinders over hun initiatief en waarom is het gebied niet meegenomen? Welke rol krijgt de raad vanaf december tot aan de besluitvorming? In hoeverre kan een ontwikkelaar zich beroepen op landelijke normen van ruimtelijke invulling wanneer de Emmense normen zwaarder zijn? De raad wordt geïnformeerd wanneer de tijdsplanning onhaalbaar blijkt, maar wat zijn dan de consequenties? Wat zegt de status van kansrijke en reservegebieden wanneer ze gelijktijdig onderzocht worden? Hoe zit het met gemeentelijke grondposities in die gebieden?

LEF! is benieuwd hoe omgegaan wordt met solitaire woningen in de gebieden. Voor een maquette is 30.000 euro begroot, maar is deze wel nodig met de 3D-visualisaties? Waarom volgde op de brief van de tuinders geen reactie of een afspraak? Zijn er al informele contacten of afspraken gemaakt met windmolenbouwers en denken zij mee in het proces? LEF! stelt de politieke verantwoordelijkheid aan de orde voor hoe het zover heeft kunnen komen. De fractie is voor verduurzaming, maar gelooft niet in windenergie gelet op de subsidiestroom, het energierendement en het maatschappelijk draagvlak. Heeft de wethouder alles uit de kast getrokken om plaatsing van molens te voorkomen en elke gelegenheid hiervoor aangegrepen? Het beeld doemt op dat de wethouder passief was en zich bangig gedroeg richting provincie, wat de communicatie en de relatie niet ten goede kwam. Goed onderhandelen kenmerkt zich door hard op de inhoud en zacht op de relatie. Welke provinciale uitnodigingen voor overleg over het winddossier lagen er toen het college aantrad en na installatie? Wat was het doel van de uitnodigingen, wie waren de beoogde deelnemers en op welke uitnodigingen is de wethouder wel en niet ingegaan met welke redenen? Op welke afspraken heeft de wethouder verstek laten gaan, waarom, is de provincie hierover geïnformeerd en is vervanging gestuurd? **Wakker Emmen** vindt dat deze vragen thuis horen tijdens de vorige commissievergadering. Nu is het regieplan aan de orde. **LEF!** vindt beantwoording van wezenlijk belang voor de standpuntbepaling.

CDA vraagt wat de fractie van het regieplan vindt. **LEF!** juicht toe dat de regie wordt teruggenomen, maar wil meer horen over de politieke achtergronden. Heeft de wethouder of een vervanger elke mogelijkheid aangegrepen om plaatsing van molens te voorkomen? Schriftelijke beantwoording van alle vragen is goed denkbaar.

ChristenUnie gaf tijdens de vorige commissievergadering al haar visie op het regieplan en kan zich vinden in het opknippen in fasen, al blijft tijd een lastige factor. Het vasthouden aan een windmolenvrije gemeente is illusoir gebleken. Helaas zijn gebiedsontwikkeling en natuur- en landschapswaarden naar de achtergrond verdwenen ten opzichte van hinder. Waarom zijn alle drie factoren niet gelijkelijk gewaardeerd? Is het tijdspad van de MER-procedure niet te optimistisch? Goed overleg met alle geledingen van de samenleving is belangrijk, maar ontbreekt. Het college bepaalt eenzijdig de plaatsingslocaties. Behalve een overlegcircus is er nog niets concreet over compensatie. De brief van EOP De Monden is begrijpelijk. Gelet op de tijdsdruk en de vage criteria voldoet het regieplan niet aan de democratische standaard. Er zijn signalen van ontwikkelaars dat de ontwikkeling, installatie en onderhoud van de windparken in Emmen en Coevorden al zijn uitbesteed aan Raedthuys, de Windunie en WNW. Andere ontwikkelaars geven aan dat het indienen van initiatieven daarom geen zin meer heeft voor hen. Klopt dat? Staat de uitkomst van het initiatief Windenergie Rundedal al bij voorbaat vast? Heeft er overleg plaatsgevonden met de

gemeente Coevorden over de N34? De heer Schiphouwer verwoordde in zijn blog op Emmen.nu van 6 november hoe de ChristenUnie aankijkt tegen de standpunten van Wakker Emmen.

GroenLinks leest dat de gemeente niet op nul begint, maar heeft dat gevoel slechts ten dele omdat zonder uitleg voormalig eerste keus Rundeveen wordt geschrapt. De insprekende tuinder ontwikkelde zijn initiatief met bepaalde verwachtingen. Het is een gemiste kans dat het Rundeveen niet mee wordt genomen in de volgende fasen. Het regieplan is helder en geeft vertrouwen in een transparant proces richting de structuurvisie. Helaas verdwijnen natuur- en landschapswaarden naar de achtergrond. Het totaalbeeld is versnipperd in vier gebieden en verandert het aanzien van de gemeente. Locatie 6 ligt dichtbij Bargerveen dat onder Natura2000 valt, toeristische trekpleisters bevat en wellicht uitgebreid wordt. Locatie 7 ligt in een sterk afwisselend landschap met het stroomdal, weidevogelgebieden en kleine cultuurlandschappen van esdorpen. Is met Coevorden overlegd? GroenLinks pleit voor het kiezen van twee locaties, 1 en 4, en voor het betrekken van het Rundeveen daarbij. Met een slim ontwerp kan meer vermogen worden opgewekt met minder nadelige effecten dan bij meerdere kleinere gebieden. In gebied 4 bij de grens is een extra inspanning nodig om extra molens te kunnen plaatsen. De locatie leent zich voor een landmark en accentuering van de lange rechte grens. Solitaire woningen moeten opgekocht of gecompenseerd worden. Versnippering in vier gebieden leidt tot een grotere landschappelijke impact en versnippering van compensatiegelden. Volledige individuele compensatie voor de gebiedsbijdrage is de enige mogelijkheid draagvlak te creëren. Zijn bestemmingsplannen al meegenomen in de keus voor gebieden of speelden zij geen rol? Het lijkt niet logisch reservegebieden te koppelen aan kansrijke locaties. De meeste reservelocaties liggen in de buurt van locaties 1 en 4. Hoe valt de koppeling concreet uit?

Seniorenbelang Noord vraagt of de bewering in de brief van EOP De Monden klopt dat zonder overleg Rundeveen uit beeld is verdwenen en De Monden met een onevenredig groot aantal windturbines te maken krijgt. Waarom is Rundeveen opeens niet meer geschikt? Komt dit door de publieke weerstand? Het tuindersinitiatief wil windenergie combineren met andere vormen van duurzame energie in het Rundedal op 1000-1100 m van de linten. Hoe verhoudt zich dit tot het afvallen van het Rundeveen? Er moet een goede compensatieregeling komen in overleg met omwonenden waarbij afspraken worden nagekomen. Welke criteria hanteert het college wat betreft natuurwaarden en hoe denken natuurorganisaties daarover? Is de verhoogde geluidsbelasting bij Pottendijk meegewogen in de beoordeling? Heeft de wethouder contact opgenomen met het windteam Enschede aan Zee. Zo ja, wat is hiermee gedaan? Zo nee, waarom niet?

Wethouder Van der Weide herinnert aan de brede raadsmeerderheid die op 1 september aangaf de regie terug te willen nemen en de afstand tot woongebieden zo groot mogelijk te maken om hinder zoveel mogelijk te beperken. Dit was het vertrekpunt voor de zoekopdracht, die zeven locaties opleverde. De bovengrens van de afstand tot bewoning is opgezocht en gevonden in 1100 m. In combinatie met de taakstelling van 95,5 MW leverde dat zeven locaties op. Dit verklaart ook waarom eerdere favoriet het Rundeveen is afgefallen. Gebiedsontwikkeling is niet langer vooropgesteld. Op bijeenkomsten is meermaals de zorg uitgesproken dat dorpen aan meerdere kanten door parken worden ingesloten. Daarom is een onderscheid gemaakt tussen kansrijke en reservegebieden.

PvdA wijst erop dat zelfs bij de keus voor alleen de kansrijke gebieden Emmer-Compascuum aan meerdere kanten ingesloten raakt door windparken. **Wethouder Van der Weide** erkent dat de situatie niet ideaal is. Emmer-Compascuum bestaat uit een geconcentreerde woonkern en drie linten. De wethouder houdt vast aan een zo groot mogelijke afstand. In bepaalde gevallen afwijken en bijvoorbeeld kiezen voor 800 m leidt tot willekeur.

D66 vraagt of Rundeveen wel had kunnen voldoen aan het afstandscriterium wanneer er minder molens hadden gestaan. **Wethouder Van der Weide** antwoordt dat het minimum van

vijf molens een duidelijke provinciale voorwaarde is. Rundeveen is afgefallen omdat het niet voldeed aan de norm van 1100 m. Locatie 5 is overigens wel onderdeel van de oude Rundeveenlocatie.

VVD vraagt zich af waarom het onderscheid tussen kansrijke en reservelocaties is gemaakt, wanneer zij allemaal voldoen aan het afstandscriterium. **Wethouder Van der Weide** antwoordt dat deze invulling het meest recht doet aan het uitgangspunt dorpen niet in te sluiten door meerdere parken.

Wakker Emmen wijst erop dat een keus voor gebied 1 automatisch gebieden 2 en 3 zou moeten doen afvallen, omdat anders Emmer-Compascuum wordt ingesloten. Locatie 4 sluit locatie 5 om dezelfde reden uit vanwege Barger-Compascuum. **Wethouder Van der Weide** legt uit dat het regieplan voorkeuren duidelijk aangeeft en de basis vormt voor de definitieve planologische invulling in de structuurvisie. De reservelocaties worden meegenomen in de procedure om op terug te kunnen vallen wanneer onverhoopt een voorkeurslocatie afvalt.

PvdA vraagt of het Rundeveen alsnog in beeld komt wanneer de N34 afvalt. **Wethouder Van der Weide** antwoordt dat dan een reservelocatie in beeld komt die het meest geschikt is om 15 MW te realiseren. Het is te vroeg nu al een voorkeursreservelocatie aan te wijzen voor het geval een voorkeurslocatie afvalt.

PvdA wijst op de afstand van 1500 m uit het bestuursakkoord en de 1000 m uit september. Waarom is voor 1100 en niet voor 1000 m gekozen? **Wethouder Van der Weide** zocht naar de maximale afstand tot bewoning waarbij invulling van de 95,5 MW nog mogelijk was en kwam uit op 1100 m. De 1000 m uit september was een indicatie.

PvdA vraagt welke locaties wel in beeld waren bij 1000 m. **Wethouder Van der Weide** herhaalt dat gebieden zijn opgenomen die aan de bovengrens voldeden en denkt daarmee aan een brede wens in de raad te voldoen. Welke criteria hanteer je wanneer je lagere afstanden gaat kiezen?

VVD schetst het scenario waarbij locaties afvallen en de locaties 2, 3 en 5 gekozen worden. Is de wethouder dan bereid terug te vallen op de afstand van 1000 m waardoor het aantal mogelijke locaties toeneemt en insluiting van Emmer-Compascuum voorkomen kan worden?

Wethouder Van der Weide antwoordt dat het aanwijzen van de kansrijke locaties stoelt op een grondige verkenning. Er is gekozen voor reservelocaties om wat er ook mag gebeuren toch regie te blijven houden. De wethouder is niet voor het terugvallen op 1000 m, omdat het afbreuk doet aan het uitgangspunt van een zo groot mogelijke afstand. **VVD** concludeert dat de afstand een heilig criterium is. De overlast van een omsloten dorp is daar blijkbaar ondergeschikt aan. **Wethouder Van der Weide** vindt de aannames dat N34 en Noordersloot afvallen niet realistisch en is overtuigd dat deze locaties kansrijk zijn.

ChristenUnie vraagt of een voorkeurslocatie niet haalbaar zal zijn door uitkomsten van de MER-procedure of dat andere redenen denkbaar zijn. De verkenning naar de gebieden zou grondig zijn geweest. Welke cijfers en onderbouwingen zijn er voor de vergelijking van de verschillende gebieden? **Wethouder Van der Weide** komt op 1100 m uit door het uitgangspunt van zo groot mogelijke afstand te combineren met de opgave van 95,5 MW. De woongebieden uit de notitie Bouwen en linten zijn daarbij leidend geweest. De trechtering heeft geleid tot zeven gebieden, verdeeld in kansrijke en reservegebieden. **ChristenUnie** kan zich voorstellen dat een eenvoudige berekening of criteria ten grondslag liggen aan de 1100 m en de zeven gebieden. Wat waren de criteria voor de voorkeursgebieden? **Wethouder Van der Weide** herhaalt dat de zeven gebieden de uitkomst zijn van de opgave, wettelijke belemmeringen en de eigen voorwaarde van maximale afstand.

D66 vraagt of Rundeveen in beeld zou komen bij een afstand van 1000 m of minder molens. Kan de raad een overzicht krijgen van cijfers of afwegingen hoe het college gekomen is tot de onderverdeling in kansrijke en reservegebieden? **Wethouder Van der Weide** antwoordt dat vijf molens het minimum is. Pottendijk zal de meeste molens krijgen. Rundeveen voldoet niet aan de bovengrens van 1100 m.

ChristenUnie herhaalt de vraag of een voorkeurslocatie alleen af kan vallen door de MER-procedure of dat andere redenen denkbaar zijn. **Wethouder Van der Weide** beaamt dat dit naar voren kan komen in de MER, maar er kunnen ook externe onvoorziene factoren zijn. Daarom is gekozen reservegebieden mee te nemen in de procedure om gelijk een plan B

paraat te hebben wanneer dit zich voordoet.

CDA vraagt meer toelichting op het besluit tot voorkeurs- en reservegebieden. De tuinder in het Rundedal geeft aan met zijn initiatief te kunnen voldoen aan de afstandsnorm van 1100 m. **Wethouder Van der Weide** gaf al aan waarom onderscheid is gemaakt tussen voorkeurs- en reservegebieden. De tuinder stelde dat hij dacht te kunnen voldoen aan 1000 m, maar dit is niet onderzocht. Het college hanteert de definitie van lintbebouwing en woongebieden uit de notitie Bouwen in linten.

Wethouder Van der Weide vervolgt dat het NLVOW, de Natuur- en Milieufederatie en de gemeente Emmen in het platform Windkracht 3 een gedragscode gaan ontwikkelen. De gemeente ondersteunt en faciliteert de vier gebiedsprocessen met de werkgroepen. Het past bij 'meer van de samenleving, minder van de overheid' om los te laten en te vertrouwen op het platform en de werkgroepen om te komen tot een goede gedragscode en goede opstellingsvarianten. Daarom is het niet verstandig op voorhand compensatie vorm te geven, terwijl inwoners en het platform juist wordt gevraagd mee te denken. Een derde partij zal geschillen beslechten en klachten afhandelen. De keuze voor het zoveel mogelijk beperken van de hinder heeft ook gevolgen voor de bijdragen aan het gebiedsfonds. 18% was ambitieus en het is onverstandig nu een percentage vast te leggen dat later wellicht onwerkbaar blijkt. Initiatiefnemers moeten zich wel conformeren aan de gedragscode. De wethouder streeft wel naar een zo hoog mogelijk rendement voor het gebiedsfonds, zodat niet alleen de lasten maar ook de lusten naar het gebied vloeien. Een ander punt zijn de eisen met betrekking tot financiële participatie. Er blijkt aanleiding te zijn om het verdrag van Meppen uit 1824 te wijzigen, dat bebouwing binnen 376 m van de grens verbiedt. De gesprekken met Haren zijn positief en er wordt opgeschaald naar bevoegd gezag. De Duitse bureaus zijn in contact met het Landskreis en het landsdeel Niedersachsen en zien aanknopingspunten om het verdrag te wijzigen. Het krappe tijdspad kenmerkt het hele proces. De MER-procedure is een collegebevoegdheid en verdere vertraging is onwenselijk. De wethouder is wel bereid de notitie ter inzage te leggen. Bruikbare informatie uit het vorige traject zal worden meegenomen in de MER-procedure. Het college wil tijdig met de raad communiceren en zal met de provincie in gesprek moeten wanneer blijkt dat de MER-procedure toch meer tijd vergt. De wethouder ging de afgelopen tijd in gesprek met maatschappelijke organisaties, waaronder het windteam en actiegroep Tegenwind Rundeveen. De input van alle gesprekken en bijeenkomsten wil het college meenemen in het plan. 95,5 MW is het absolute maximum. Als minimumvermogen is voor Pottendijk 50,5 MW en voor de andere locaties 15 MW meegegeven, dat laatste betreft het provinciale minimum van vijf molens. De definitieve keus voor locaties en aantal MW vindt plaats in de structuurvisie. De ruimtelijke waardenkaart wordt nadrukkelijk betrokken bij fase 2. De wethouder deelt de mening dat er na afschrijving zorg moet zijn voor de afronding, maar het is te voorbarig dit in het regieplan op te nemen. Dit komt in fasen 2 en 3 aan de orde. Het licht in de lijn der verwachting dat met initiatiefnemers planschadeovereenkomsten worden afgesloten. Gezien de tijdsdruk vraagt de wethouder begrip dat een tijdelijke vergunning in fasen 2 en 3 aan de orde kan komen. De raad krijgt vroegtijdig bericht wanneer de haalbaarheid van het voorstel voor tijdelijke vergunningen bekend is. Wat betreft de afdracht voor gebiedsontwikkeling streeft het college naar het maximale. In Flevoland zijn afdrachten tussen de 10-30% bekend. Het ligt voor de hand dat een grotere opstelling bij Pottendijk tot een grotere afdracht leidt. De keus voor maximale afstand heeft ook gevolgen voor de gebiedsontwikkeling en landschaps- en natuurwaarden. Er is geen formele reactie geweest op het tuindersinitiatief in verband met onder meer het opstellen van het regieplan, maar er is wel ambtelijk contact geweest. De initiatiefnemers maken geen onderdeel uit van het platform Windkracht 3, maar de gedragscode zal wel bij hen getoetst worden om de werkbaarheid te waarborgen. Het platform en de werkgroepen zijn de komende tijd nadrukkelijk aan zet om de randvoorwaarden te bepalen, ook wat betreft type en hoogte. De structuurvisie legt uiteindelijk de opstelvarianten vast. Het regieplan is zelf geen planologisch instrument, maar de uitwerking ervan moet wel uitmonden in de structuurvisie. Er is niet zonder uitleg of reden gekozen voor andere locaties, zoals EOP De Monden aangeeft. Gekozen is hinder te beperken en niet gebiedsontwikkeling voorop te stellen. Wanneer initiatiefnemers voor kleine molens zich melden, dan zal het

college hiernaar kijken. Dit is nog niet het geval en de rendabiliteit blijkt lastig te zijn.

De voorzitter schorst de vergadering op verzoek van D66 20 minuten.

Tweede termijn

D66 krijgt de indruk dat de wethouder beantwoording vermijdt van het verzoek om cijfers en onderbouwingen van het onderscheid tussen kansrijke en reservelocaties. Is het uitgaande van het minimum van vijf molens niet mogelijk molens in het Rundeven te plaatsen? Wil de wethouder een belemmeringenkaart toezeggen voor de raadsvergadering, zodat in beeld is waarom op bepaalde locaties geen molens geplaatst kunnen worden? Is het regieplan tussentijds voorgelegd en overlegd met de provincie? De vragen van LEF! stelde D66 met de ChristenUnie twee maanden geleden. Is er overleg geweest met Coevorden over de locatie N34? Waarom is grondeigendom geen criterium geweest bij het aanwijzen van de voorkeurslocaties? Tijdens de begroting gaf wethouder Otter een hartenkreet af over de problemen met afboekingen op gronden. Daarom wekt het verbazing dat grondposities geen onderdeel lijken uit te maken van de criteria.

GroenLinks heeft het gevoel dat de wethouder star vasthoudt aan de grens van 1100 m. De initiatiefnemers uit het Rundedal hebben een aardige visie op duurzaam ondernemen. Wil de wethouder dit lokale initiatief toch in overweging nemen? Zijn er meerdere initiatieven niet in overweging genomen buiten de zeven gebieden? Zijn er lokale initiatieven in de voorgestelde locaties? Hoe hard is de provinciale voorwaarde van minimaal vijf molens? Wil de wethouder de provincie in overweging geven één gebied met vier molens toe te staan?

LEF! vraagt of er solitaire woningen binnen de beoogde 1100 m liggen en hoe de wethouder daarmee om wil gaan. Is de maquette van 30.000 euro nodig naast de 3D-visualisaties?

ChristenUnie sluit aan bij al herhaalde vragen en de vraag over compensaties van woningen binnen de 1100 m. Het regieplan voldoet niet aan de democratische standaarden en de criteria voor compensatie zijn vaag. De indruk ontstaat dat compensatieregelingen en planschade erg afhankelijk zijn van de medewerking van initiatiefnemers en dat bewoners vooraf nauwelijks informatie hebben over hoe het eruit komt te zien. Is de wethouder bekend met de huidige activiteiten van Raedthuys?

CDA is blij dat de wethouder aansluit bij het CDA-uitgangspunt dat niet alleen de lasten, maar ook de lusten van windenergie eerlijk verdeeld moeten worden. De fractie heeft voor de raadsvergadering de belemmeringenkaart nodig om een goed besluit te kunnen nemen. CDA kaartte op 1 september al de concessiegedachte aan, betreurt dat hier blijkbaar onvoldoende mee gedaan is en overweegt een motie. Kiest de wethouder voor veel gebieden met weinig molens of voor weinig gebieden met veel molens? Is het denkbaar dat één locatie geschrapt kan worden door op de andere drie meer molens te plaatsen? Of zijn op de drie kleinere locaties vijf molens gelijk het maximum? Is 1100 m leidend? Als het initiatief uit het Rundedal perspectief biedt, is de 1100 m dan genoeg reden om het de nek om te draaien of zijn er toch mogelijkheden?

PvdA is met het CDA benieuwd of het minimaal aantal gebieden vier bedraagt of dat het er minder mogen zijn. Kan Pottendijk uitgebreid worden zodat N34 of Noordersloot af kan vallen? Er is geen inzicht in de minimale omvang van de reservegebieden. Hoe wordt straks aan de MER getoetst? Kan de wethouder toezeggen dat de waardenkaart uitgangspunt is voor de notitie Reikwijdte van de MER zodat locaties hieraan getoetst worden? Is het college bereid het tuindersinitiatief ruimte te geven? Het is geen woongebied en leidt tot verduurzaming van de tuinbouw. Is het college bereid een uitzondering te maken wanneer het initiatief niet blijkt te voldoen aan de 1100 m? Omwonenden zitten niet in het platform, welke rol krijgen zij precies? Hoe wordt hun bijdrage vertaald in de gedragscode? Hoe wordt

commentaar van de initiatiefnemers op de gedragscode gewogen?

Wakker Emmen voelt weinig voor een uitzondering op de 1100 m, omdat andere gebieden hier dan ook om zullen vragen.

D66 wijst erop dat de minimale afstand van 1100 m nog niet vaststaat. **Wakker Emmen** legt uit dat de wethouder aangaf de bovengrens op te zullen zoeken. **D66** vraagt zich nog steeds af hoe hiertoe besloten is. **Wakker Emmen** herhaalt dat de grootst mogelijke afstand gekozen is waarbij de opgave van 95,5 MW realiseerbaar is.

VVD wijst erop dat het tuindersinitiatief uitging van de aanvankelijke afstand van 1000 m. Is Wakker Emmen bereid dit initiatief serieus te nemen, dat kansen biedt voor een smart grid, verduurzaming en economische ontwikkeling? Hoeveel maakt het voor geluidscontouren uit of de afstand 1000 of 1100 m is? **Wakker Emmen** vindt 1100 m een duidelijke afspraak. De initiatiefnemers hebben het niet nagemeten, het college waarschijnlijk wel. **VVD** concludeert dat de grootste fractie een initiatief om 100 m verschil de nek omdraait, terwijl de tuinbouw het al moeilijk heeft. Blijkbaar heeft Wakker Emmen hier geen boodschap aan. Wat vindt de wethouder Tuinbouw van het initiatief? **Wakker Emmen** blijft bij het uitgangspunt van 1100 m en laat de conclusie aan de VVD.

ChristenUnie mist nog steeds cijfers en onderbouwingen van de 1100 m.

D66 wil hier ook duidelijkheid over hebben. De maximaal haalbare bovengrens is blijkbaar 1100 m, maar met 1000 m is de opgave natuurlijk ook te realiseren. Waarom gaan voor het hoogste maximum waar eerder voor 1000 m is gekozen? 1000 m biedt meer speelruimte bij de invulling en wellicht ruimte voor het Rundedal.

Wakker Emmen is benieuwd naar het antwoord van het college over de activiteiten van Raedthuys. Het is belangrijk gebieden niet op slot te zetten. De keus voor een bepaalde locatie sluit daarmee automatisch een andere locatie uit om geen dorpen in te sluiten. Wakker Emmen ziet wel iets in een tijdelijke vergunning om na afschrijving te kunnen heroverwegen. Het is logisch voor de afdracht voor gebiedsontwikkeling niet op voorhand 18% vast te stellen, maar te gaan voor het maximaal haalbare per gebied. Het Rundeveen blijkt ongeschikt om vijf molens op 1100 m van bewoning te plaatsen. Uit meerdere documenten blijkt overigens dat eerder al niet het Rundeveen, maar De Monden als meest geschikte locatie is aangeduid. Het is goed dat gebiedsontwikkeling als hoofdcriterium van tafel is en vervangen door maximale afstand. Pas daarna komt gebiedsontwikkeling aan de orde. Wakker Emmen heeft niet gezorgd voor twaalf extra windmolens. De fractie ging ervan uit dat de provincie ook waarde zou hechten aan draagvlak en democratie, maar dat bleek niet zo te zijn. Bovendien stond op pagina 26 van de gebiedsvisie Windenergie Drenthe al dat Emmen voor 1 januari 2014 60 MW moest afronden voordat sprake kon zijn van een aanvullende taakstelling. De extra 35,5 MW hingen de gemeente toen al boven het hoofd. In januari 2014 stuurde een grote meerderheid de wethouder naar de provincie met de boodschap dat 60 MW het maximum was, hier is niets meer van vernomen.

VVD vindt de 1100 m veel vragen oproepen en concludeert dat het afstandscriterium blijkbaar zwaarder weegt dan insluiting door molens. De wethouder noemde een plan B, wat bedoelt hij hier precies mee? Is er recent overleg geweest met de provincie en de gemeente Coevorden over de locatie N34? Wie zijn de partners van het verdrag van Meppen? Is wijziging van het verdrag op tijd haalbaar? Hoe schat de wethouder in dat aan de Duitse kant molens vlak langs de grens geplaatst gaan worden? Hoe zit het met grondposities in de kansrijke en reservegebieden?

PvdA stelt dat democratie geen cafetariamodel naar keuze is. Er is inderdaad geen causaal verband tussen het streven naar een nieuwe afspraak met de provincie en de extra 35,5 MW, die hing al in de lucht. Het wordt echter wel tijd te accepteren dat de provincie een eigenstandige democratische verantwoordelijkheid en afweging heeft. Voor de verkiezingen was het provinciale besluit over windmolens al bekend. Het is beter voor dit democratische feit nu te accepteren. Het is niet zo dat de provincie de Emmense democratie heeft genegeerd, er is een eigen afweging gemaakt.

Wakker Emmen begrijpt dat de provincie het laatste woord heeft, maar blijkbaar vindt de provincie democratie en draagvlak minder belangrijk. De keus is nu niet meer voor of tegen windenergie, maar tussen slecht en minder slecht. **PvdA** begrijpt niet waarom sprake zou zijn van overruled. Wat maakt de provinciale democratie ondergeschikt aan 45.000 stemmers op Wakker Emmen? Het is onverstandig voor de inwoners en de positie van Wakker Emmen om in de slachtofferrol te blijven hangen. Beter is het democratische gegeven te accepteren en verder te gaan. **Wakker Emmen** accepteert wat voorligt en neemt verantwoordelijkheid. Er is geen andere keus.

Seniorenbelang Noord biedt de wethouder een bijlage aan waarin Enschede aan Zee kort wordt toegelicht. Grote molens in meerdere gebieden worden vervangen door grote molens in één gebied én kleine molens elders. De molens kunnen volledig in Emmen geproduceerd worden, waardoor de bevolking profiteert en werkgelegenheid ontstaat. Het is belangrijk omwonenden in een vroeg stadium te betrekken bij planontwikkeling. Er moet een goede compensatieregeling komen waar iedereen zich in kan vinden. Communicatie moet op alle fronten tijdig zijn, zeker wat betreft de opstelling en het type van de molens. Het onderscheid tussen kansrijke en reservegebieden moet nadrukkelijk gemaakt worden. Het omsluiten van woongebieden door meerdere parken moet voorkomen worden. Politieke beslissingen moeten een gelijkwaardige basis hebben: of alle protesten negeren en molens plaatsen, of rekening houden met alle protesten en niet plaatsen.

Wethouder Van der Weide bedankt Seniorenbelang Noord voor de bijlage. De wethouder is benieuwd welke cijfers D66 verlangt. De criteria zijn 95,5 MW plaatsen op een zo groot mogelijke afstand van bewoning, waar 1100 m en zeven locaties uit zijn gekomen. **D66** krijgt graag een overzicht van cijfers en/of afwegingen hoe de zeven locaties zijn beoordeeld en ingedeeld in kansrijke en reservegebieden. **Wethouder Van der Weide** legt uit dat de indeling stoelt op het uitgangspunt insluiting te voorkomen van woongebieden door meerdere parken. Dit zijn geen cijfers, maar liggingen. **D66** wil graag een duidelijk overzicht hoe het onderscheid precies is gemaakt. Zijn er cijfers toegekend waarom het ene gebied handiger is dan het andere? **Wethouder Van der Weide** heeft geen rapportcijfers toegekend. Het minimum van vijf molens is een provinciale voorwaarde. Het Rundeveen voldoet niet aan de gestelde voorwaarden. Wanneer fracties het Rundeveen op willen nemen, zouden zij middels een amendement goed moeten motiveren welke criteria zij dan willen hanteren in het regieplan.

D66 vindt het merkwaardig dat fracties met criteria moeten komen, terwijl de wethouder alleen de conclusie mee wil delen wat betreft het onderscheid tussen kansrijke en reservegebieden. Een keus kan zijn veel molens op Pottendijk te plaatsen en nabije locaties uit te sluiten, maar dat is niet duidelijk beargumenteerd. **Wethouder Van der Weide** herhaalt de uitgangspunten van 95,5 MW, zo groot mogelijke afstand, minimaal vijf molens en het voorkomen van insluiting. Dit voorstel doet daar het meest recht aan. Andere resultaten hebben wellicht andere criteria nodig. Op 1 september was er ruimte voor een andere raadsopdracht en anders zouden criteria nu per amendement gewijzigd moeten worden om te komen tot locaties die niet aan de huidige criteria voldoen.

ChristenUnie merkt op dat op 1 september 1000 m aan de orde was. Wat heeft het college ertoe gebracht van 1000 naar 1100 m te gaan? **Wethouder Van der Weide** herhaalt dat de opdracht was een zo groot mogelijke afstand te bereiken. 1000 m was een indicatie, 1100 m bleek haalbaar na twee maanden werk.

D66 heeft wel een mogelijk criterium genoemd in haar bijdrage, namelijk gemeentelijke grondposities. In Rundeveen zijn die fors. Blijkbaar is dit geen criterium geweest in de afwegingen.

CDA vraagt hoe hard de 1100 m is. Maakt het niet uit hoe goed het tuindersinitiatief is wanneer het niet aan de 1100 m voldoet maar wel aan de grens van 1000 m van 1 september? **Wethouder Van der Weide** nam het streven naar een zo groot mogelijke afstand uit de breed gedeelde raadsopdracht als vertrekpunt. Grondeigendom als belangrijkste criterium had beter op 1 september in de discussie gebracht kunnen worden en anders alsnog via een

amendement. Wat betreft het tuindersinitiatief is de wethouder bereid Ron3D te laten kijken naar de afstand, zodat alle initiatieven en locaties langs dezelfde meetlat uit het regieplan gelegd kunnen worden.

D66 pleitte niet voor het Rundeveen, maar vroeg of de grondpositie en de problematische ontwikkelingen voor de gemeentelijke financiën geen rol hebben gespeeld. **Wakker Emmen** vraagt of grondopbrengst zwaarder weegt dan de gezondheid en het welzijn van de inwoners. **D66** vindt dat een goedkope vraag. Op een bijeenkomst in Barger-Compascuum pleitte **D66** juist om gezondheid als belangrijkste criterium te hanteren. Bovendien komt gebiedsontwikkeling de bevolking ook ten goede. Het gaat om de tegenstrijdige geluiden uit het college: enerzijds een wethouder die zich zorgen maakt over de grondposities en anderzijds een wethouder die daar blijkbaar geen boodschap aan heeft.

PvdA vraagt of het de wethouder lukt voor de raadsvergadering van 20 november de mogelijkheden van het tuindersinitiatief te onderzoeken. **Wethouder Van der Weide** wil zijn best doen voor 20 november helder te hebben wat het initiatief betekent voor afstand tot woongebieden en deelt deze informatie vanzelfsprekend met de raad.

VVD wil een harde toezegging. De vraag van **D66** over grondposities is relevant en het is goed te horen hoe wethouder Otter hier tegenaan kijkt. Er ligt ook nog een vraag voor wethouder Arends wat hij van het tuindersinitiatief vindt. **Wethouder Van der Weide** kan geen ijzer met handen breken, maar streeft er zeker naar de informatie voor 20 november bij de raad te krijgen. In elk geval krijgt de raad bericht voor 20 november welke informatie het college heeft kunnen verzamelen. **VVD** wijst erop dat het initiatief al maanden op het gemeentehuis ligt en vindt het een kwestie van goed gedrag richting initiatiefnemers.

Wethouder Van der Weide doet zijn best. De provincie is behoorlijk standvastig in dit dossier en zal dat ook zijn wat betreft de voorwaarde van vijf molens. Gebleken is ook dat vijf molens het minimum zijn om een project rendabel te krijgen. Voor solitaire woningen geldt in elk geval de wettelijke grens van 450-500 m. De komende tijd moeten de solitaire woningen in kaart gebracht worden. Compensatie is van wezenlijk belang en zal een belangrijk onderdeel van de gedragscode gaan vormen. Er zijn gesprekken gaande met initiatiefnemers voor windenergie, maar het is niet zo dat alles al beklonken zou zijn. Het college kijkt en luistert wel als initiatiefnemers zich melden.

VVD vindt dat wat wrang in relatie tot het tuindersinitiatief. **Wethouder Van der Weide** wil weten welke initiatieven spelen in de gemeente. Een schriftelijke reactie kwam er niet vanwege de vele ontwikkelingen op het winddossier, maar er zijn zeker ambtelijke contacten geweest. **VVD** heeft gehoord dat de initiatiefnemers gevraagd is met een haalbaar plan te komen op basis van 1000 m en hoort graag als dat niet zo is.

Wethouder Van der Weide vervolgt dat de Pottendijk en de grensstreek al eerder in beeld zijn geweest, waardoor er meer initiatiefnemers zijn dan op de nieuwere locaties. De bekende initiatiefnemers zullen ook als klankbord gebruikt worden voor de op te stellen gedragscode.

PvdA vraagt ten laste van wie de compensatie van omwonenden is. **Wethouder Van der Weide** komt hier in de schriftelijke beantwoording op terug. Hij is benieuwd wat het CDA precies bedoelt met een belemmeringenkaart.

CDA krijgt graag inzichtelijk waarom gebieden af zijn gevallen. Op een belemmeringenkaart kunnen gebieden met een afstand kleiner dan 1100 m een kleur krijgen, net als natuurgebieden en andere afvallende gebieden. Zo blijven witte gebieden over en ontstaat een glashelder beeld voor iedereen.

ChristenUnie heeft niet gesuggereerd dat alles al beklonken zou zijn met Raedthuys, maar hoorde dat andere initiatiefnemers niet in gesprek gaan met de gemeente omdat zij in die veronderstelling leven.

Wethouder Van der Weide dankt ChristenUnie voor deze toelichting. De wethouder gaat ervan uit dat het geen probleem is een belemmeringenkaart te produceren en doet zijn uiterste best dit voor 20 november en liefst zo snel mogelijk naar de raad te sturen. **CDA** wil een toezegging. Zonder belemmeringenkaart wordt het een lastige vergadering. **Wethouder Van der Weide** wil geen lastige vergadering, maar is ook afhankelijk van mensen die het uit moeten voeren. Hij zegt toe te gaan voor een belemmeringenkaart voor 20 november. Wat betreft de keus tussen veel molens in weinig gebieden of andersom is gekozen voor vier

locaties op basis van heldere criteria. De precieze invulling en opstellingen moeten uitgewerkt worden en uiteindelijk beslag krijgen in de structuurvisie. Op basis van de voorwaarden zijn vier locaties nodig met een minimum van 15 MW per locatie. In de MER-procedure wordt rekening gehouden met de ruimtelijke waardenkaart. De wethouder komt in voorbereiding op de raadsvergadering terug op de precieze verankering in de MER-procedure. Per gebied en locatie moet compensatie invulling krijgen. Een gedragscode kan samengaan met maatwerk per locatie. De inwoners maken in de werkgroepen per gebied hun wensen kenbaar met betrekking tot de code, de opstellingsvarianten en compensatie. Het platform Windkracht 3 gaat met een duidelijke opdracht op pad om de gedragscode te ontwikkelen. De wethouder heeft vertrouwen in het platform en de bewoners in de werkgroepen. VVD vraagt naar plan B, waarmee de wethouder doelt op de reservelocaties die de gemeente achter de hand heeft wanneer een kansrijke locatie afvalt. De gemeente Coevorden is geïnformeerd over de locatie N34. Wijziging van het verdrag van Meppen geldt voor beide kanten. Duitsland kan door wijziging ook molens verder van hun woongebieden af plaatsen.

VVD neemt aan dat Coevorden niet alleen is geïnformeerd, maar dat overleg heeft plaatsgevonden als goede burens. De ambities van Meppen voor windenergie zijn groot. Krijgt Emmen met opheffing van het verdrag straks te maken met gigantische windmolenparken vlak langs de grens aan Duitse kant? Is besproken dat plaatsing van molens in evenredigheid gaat gebeuren?

D66 wil weten of het regieplan met de provincie is overlegd.

LEF! herhaalt de vraag of een maquette wel nodig is.

CDA komt met een motie over tijdelijke vergunningen.

PvdA vraagt of het platform ook een opdracht krijgt wat betreft planschade. Wie betaalt de rekening van compensatie en planschade? De rol van de ruimtelijke waardenkaart in de MER-procedure is noodzakelijke informatie voor 20 november om het plan goed te kunnen toetsen.

Wakker Emmen ziet graag zo snel mogelijk een onafhankelijk onderzoek naar waardedaling van woningen. Kan dit opgenomen worden in het regieplan? De uitkomsten moeten eigenlijk voor aanvang van fase 2 bekend zijn, zodat het meegenomen kan worden in de voorwaarden richting initiatiefnemers. **ChristenUnie** ondersteunt dit initiatief volledig.

Wethouder Van der Weide heeft Coevorden geïnformeerd over de kansrijke locatie N34 en overleg gevoerd met Haren. Beide partijen hebben baat bij een verdragswijziging waardoor plaatsing binnen 376 m van de grens mogelijk wordt. Duitsland zal ook zonder wijziging van het verdrag waarschijnlijk doorgaan met windenergieprojecten. Het regieplan is in concept met de provincie besproken en de grondhouding was positief. De wethouder denkt dat LEF! met de maquette doelt op de 3D-visualisaties en komt hier anders voor 20 november op terug. De wethouder deed al een toezegging nadere informatie over de ruimtelijke waardenkaart in relatie tot de MER-procedure te verstrekken. De wethouder staat niet onwelwillend tegenover een onderzoek naar waardedaling van woningen door windenergie, maar vooraf moet wel duidelijk zijn wat de gemeente wil gaan doen met het onderzoek. Planschade is een onderdeel van compensatie en de gemeente streeft naar planschadeovereenkomsten met de initiatiefnemers.

Wethouder Otter antwoordt dat plaatsing van molens op eigen grond geen criterium is geweest en neemt dat als een gegeven.

Wethouder Arends stelt dat het aan de raad is criteria te verruimen als zij dat wenst. Het college heeft al aangegeven serieus te willen kijken naar het tuindersinitiatief en zal in relatie tot de gestelde uitgangspunten reageren richting de raad.

VVD hoort graag een visie van de wethouder Tuinbouw los van de criteria voor windenergie. In verband met economische ontwikkeling, verduurzaming en werkgelegenheid zou de rode loper uit moeten gaan voor een dergelijk initiatief. **Wethouder Arends** staat met het college in zijn algemeenheid positief tegenover initiatieven vanuit het bedrijfsleven die goed zijn voor de economische ontwikkeling.

Seniorenbelang Noord verzoekt de notulen wat eerder te mogen ontvangen dan gebruikelijk.

De voorzitter concludeert dat het raadsvoorstel als B-stuk naar de raad van 20 november 2014 gaat. Het college heeft nadere informatie toegezegd. De notulen worden eerder

verstrekt.

4. Sluiting

De voorzitter sluit de bijeenkomst om 22.55 uur onder dankzegging.